

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 1766/2020
13.05.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић и Јелице Бојанић Керкез, чланова већа, у парници тужилаца АА из ..., чији је пуномоћник Јасмина Димитријевић, адвокат из ... и ББ из ..., чији је пуномоћник Милосав Стојиљковић, адвокат из ..., против туженог ВВ из ..., чији је пуномоћник Бранислав Јовановић, адвокат из ..., ради издржавања, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 392/19 од 15.10.2019. године, у седници већа одржаној дана 13.05.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж2 392/19 од 15.10.2019. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Неготину П2 281/18 од 06.06.2019. године, ставом првим изреке, обавезан је тужени да доприноси у издржавању тужиле – ћерке АА, са по 20 % од својих примања, умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, сваког првог до петог у месецу за текући месец, почев од 09.11.2018. године па убудуће, док за то постоје законски услови и то уплатама на њено име на текући рачун ближе наведен тим ставом изреке, с тим што ће заостале рате исплатити одједном у року од 15 дана по правноснажности, док је тужбени захтев досуђеног постотка од 20 % до траженог постотка од 25 %, као и захтев за исплату законске затезне камате за сваки месечни износ, одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да доприноси издржавању тужиоца – сина ББ са по 20 % од својих примања, умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, сваког првог до петог у месецу за текући месец, почев од 09.11.2018. године па убудуће, док за то постоје законски услови и то уплатама на његово име на текући рачун ближе наведен тим ставом изреке, с тим што ће заостале рате исплатити одједном у року од 15 дана по правноснажности, док је тужбени захтев од досуђеног постотка од 20 % до затраженог постотка од 25 %, као и захтев за исплату законске затезне камате за сваки месечни износ, одбијен као неоснован. Тужени је, ставом трећим изреке, обавезан да тужили на име парничних трошкова исплати износ од 15.000,00 динара, а ставом четвртим изреке, да тужиоцу на име парничних трошкова исплати износ од 15.000,00 динара.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Гж2 392/19 од 15.10.2019. године, ставом првим изреке, преиначена је првостепена пресуда у ставу првом и другом изреке, тако што је обавезан тужени да на име доприноса у издржавању своје деце – ћерке АА и сина ББ, плаћа месечно сваком по 23 % од својих примања, умањених за порезе и доприносе за обавезно социјално осигурање, сваког првог до петог у месецу за текући месец, почев од 09.11.2018. године па убудуће док за то постоје законски услови и то уплатама на њихово име на текући рачун ближе наведен тим ставом изреке, с тим што ће заостале рате исплатити одједном у року од 15 дана по правноснажности пресуде, док је тужбени захтев од досуђеног постотка од 23 % по тужиоцу до затраженог постотка од 25 % по тужиоцу, одбијен као неоснован. Ставом другим изреке, укинута је првостепена пресуда у ставу трећем и четвртном и предмет враћен у том делу првостепеном суду на поновно одлучивање.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену ревизију је благовремено изјавио тужени, због погрешне примене материјалног права.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у границама прописаним одредбом члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“ број 72/11... 87/18) и нашао да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, пресудом Основног суда у Неготину П2 262/18 од 25.10.2018. године разведен је брак туженог и мајке тужилаца. Обоје живе у ... . Њихова пунолетна деца, овде тужиоци, остварују право на издржавање. Од подношења тужбе у њиховом издржавању учествовала је само мајка. Тужиља је рођена ... године и налази се на редовном школовању на ... факултету ..., као студент на буџету. Тужилац је рођен ... године и налази се на редовном школовању на ... факултету ..., на ком је уписао први семестар, прве године по трећи пут у школској .../... години и тренутно је самофинансирајући студент. Према извештају ... факултета, ББ је положио 10 од 13 обавезних испита на I години и четири од осам испита за које се опредељује на II години. Због школовања ван места пребивалишта, они плаћају смештај и исхрану, уз то имају потребе за набављањем гардеробе, уџбеника, за изласцима. Потребе тужиоца утврђене су на износ од по 28.000,00 динара по тужиоцу. Тужени живи у кући која је власништво њега и мајке тужилаца, има стално запослење у ..., са месечним примањима од око 75.000,00 динара, има кредитне обавезе које плаћа и рачуне за које на месечном нивоу издваја од 10.000,00 до 12.000,00 динара, због здравствених проблема набавља лекове које сам плаћа. Мајка тужилаца је у радном односу и месечно зарађује од 47.000,00 до 49.000,00 динара, користи солидарну помоћ за побољшање материјалног положаја радника која на тромесечном нивоу просечно износи 5.500,00 динара.

Код тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредаба члана 155. став 2, 160. и 160. став 3. Породичног закона, имајући у виду да тужени остварује сталне редовне приходе по основу радног односа, да је он у најпродуктивнијем животном добу и да нема других законских обавеза издржавања, те да и мајка тужилаца остварује стална и редовна примања по основу свог радног односа,

и да они немају других законских обавеза издржавања, одредио да је тужени у обавези да учествује у издржавању тужилаца са по 20 % од својих примања.

Другостепени суд је оценио да је првостепени суд погрешно применио одредбе члана 160. Породичног закона у односу на могућности туженог, као дужника издржавања. Одредба става 3. овог члана прописује да могућности дужника издржавања зависе пре свега од његових прихода, могућности за запослење и стицање зараде, његове имовине, његових личних потреба, обавезе издржавања других лица, те других околности од значаја за одређивање издржавања. Код чињенице да су примања туженог знатно већа од примања мајке тужилаца и чињенице да он нема других лица према којима има обавезу издржавања, а да се тужиоци налазе на редовном школовању, другостепени суд је нашао да је оправдано туженог обавезати да доприноси издржавању своје деце са месечним износима у висини од по 23% од његових примања, а остатак средстава потребних за њихово издржавање обезбедиће мајка, која такође има обавезу издржавања деце, сходно члану 154. Породичног закона, а која је у неповољнијој материјалној ситуацији од тужиоца. Према утврђеном чињеничном стању, другостепени суд је оценио да је тужени у могућности да доприноси у издржавању деце са већим износом од мајке тужилаца, без да угрози сопствену егзистенцију. Суд је имао у виду постојање кредитног задужења туженог, али је нашао да и поред тога туженом остаје довољан износ за подмирење досуђеног издржавања, као и за задовољење његових потреба. Такође је ценио да тужени о тврдњи да купује лекове из сопствених средстава, у току поступка није пружио доказе којим би ове наводе поткрепио.

По оцени Врховног касационог суда, правилна је одлука другостепеног суда да је тужени у обавези да доприноси издржавању своје деце, овде тужилаца, с обзиром да се налазе на редовном школовању на факултету, тако да имају право на издржавање од родитеља у смислу члана 155. став 2. Породичног закона („Службени гласник РС 18/05...6/15). Висина издржавања одређена је правилном применом критеријума који су прописани чланом 160. ст. 2. и 3. Породичног закона, имајући у виду утврђени обим потреба пунолетне деце као поверилаца издржавања, примерених ситуацији универзитетског школовања изван места пребивалишта родитеља, и могућност туженог као дужника издржавања да доприноси издржавању. Супротно ревизијским наводима, приликом одређивања висине издржавања на коју је тужени обавезан, цењене су релевантне околности његовог материјалног стања, као и материјалног стања другог родитеља и испитаних потреба деце, поверилаца издржавања.

Неосновани су ревизијски наводи да је побијаном одлуком погрешно примењено материјално право.

Услови за остваривање права пунолетног детета на издржавање од родитеља прописани су одредбама члана 155. Породичног закона. Према одредби става 1. овог члана, пунолетно дете које је неспособно за рад, а нема довољно средстава за издржавање, има право на издржавање од родитеља све док такво стање траје. Други независан услов, прописан одредбом става 2. истог законског члана, постоји када се пунолетно дете редовно школује, у ком случају најкасније до навршене 26 године живота има право на издржавање сразмерно могућностима родитеља. Основи за престанак издржавања прописани су у члану 167. истог закона, којим је прописано да издржавање престаје када истекне време трајања издржавања (став 1. тачка 1 овог

члана) или смрћу повериоца или дужника издржавања (тачка 2. истог става). Ставом 2. овог члана предвиђено је да издржавање може да престане када поверилац издржавања стекне довољно средстава за издржавање, осим ако поверилац издржавања није малолетно дете (тачка 1.) или када дужник издржавања изгуби могућност за давање издржавања или давање издржавања постане за њега очигледно неправично, осим ако поверилац издржавања није малолетно дете (тачка 2. истог става). Примена наведених законских одредаба подразумева да обавеза родитеља да издржава своје дете представља његову законску, али и моралну обавезу због чега се судском одлуком, којом се утврђује право детета (како малолетног тако и пунолетног) на издржавање од родитеља, уз одређивање висине издржавања, не ограничава његово временско трајање. Обавеза родитеља да издржава дете, може престати само уколико наступи неки од услова прописаних чланом 167. Породичног закона, на захтев даваоца издржавања.

У конкретном случају, према чињеничном стању на коме је заснована побијана одлука, тужиоци нису навршили 26 година живота и обоје се и даље налазе на редовном школовању. Из наведеног произилази да не само да није наступио услов за престанак издржавања према тужиоцу, по сили закона, применом члана 167. став 1. Породичног закона, већ обоје тужилаца имају право на издржавање од туженог, као родитеља, на основу члана 155. став 2. Закона.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је оценио да ревизија није основана и одлучио као у изреци, на основу члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа - судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић